

[Sigsgaard.]

midlede, mellem profitinteresse og interesse i menneskelig udvikling. De modsætninger kan tilsæltes for en tid, de kan mildnes, de kan camoufleres, men de kan ikke afskaffes, medmindre systemet som sådant afskaffes og erstattes med en demokratisk socialisme, en socialisme med økonomisk demokrati. Der er altså ikke, som jeg syntes jeg kunne høre det på hr. Poul Dam før, alene tale om, at man kan have mere eller mindre dygtige regeringer; der er tale om helt fundamentale ting i selve systemet, som giver anledning til de økonomiske vanskeligheder, som man så fra tid til anden griber ind over for på forskellig måde, men altid kun med midlertidig virkning.

Finansministeren er med rette bekymret over, at mere end 160.000 mennesker er ansat i statens tjeneste. Der er særlig grund til bekymring, fordi så mange er beskæftiget ved arbejde, der burde være overflødig. Når det ikke er det, skyldes det igen vort systems ringe funktionsduelighed, forældelsen af systemet, dets manglende tilpasning. Den måde, produktionen er organiseret på, skaber et stort behov for social forsyning, men den skaber også behov for f. eks. et monopoltilsyn, for et aktieselskabsregister o.s.v. for dog ligesom at holde lidt styr på galskaben. Endelig skaber den behov for fysisk beskyttelse af dem, der sidder på produktionsmidlerne, fordi det er et mindretal, der sidder ved magten, og derfor har vi militæret og en del af politiet. Her har vi en del af forklaringen på det store antal statsansatte.

Den økonomiske uro har medført en inflatorisk udvikling, der betyder, at lønningerne udhules. Finansministeren sagde, at han ville bekæmpe inflationen. Det plejer jo i borgerlige politikeres mund at betyde, at lønningerne skal holdes nede, medens priserne får noget friere slag. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har netop beregnet, at reallønnen ikke vil stige, men snarere falde i 1970 — her er der altså resultater af regeringens politik — og samtidig får priserne jo desværre lov til at stige, som vi ser det netop i denne tid bl. a. som følge af avancestoplovens ophævelse.

I samme forbindelse må jeg igen understrege den usociale tendens i den politik, der føres. Først lemper man afskrivningsreglerne både på driftsmidler og bygninger;

derpå stiger momsen, så genindføres opsparringsordningerne, og her på det sidste lemper man arveafgiften og foreslår store midler afsat til produktudvikling. Men penge til en virkelig effektivisering af skatteligningen kan ikke rigtig bevilges.

I denne forbindelse — vi har tidligere diskuteret det i folketetinget — må det måske være rimeligt at spørge, hvad disse opsparringspræmieringer egentlig koster staten og dermed dem, der ikke kan spare op.

Regeringen taler en del om planlægning. En isoleret offentlig planlægning er af begrænset værdi, når private kan investere og disponere, næsten så tosset de vil hvor som helst, og en samlet investeringsplanlægning vil regeringen ikke rigtig høre tale om. I øvrigt understreges det gang på gang, at et af planlægningens formål er at begrænse stigningerne på statsbudgettet. Jeg har ikke noget imod rationalisering, jeg har endda talt stærkt for den; men reelt set er der ikke sket så forfærdelig meget.

Derimod må VS gå imod en væsentlig del af aktivitetsindskrænkningerne. Det er jo ikke sådan, at der i dag er hospitaler, skoler, veje, børnehaver og plejehjem nok; tværtimod er der stor mangel på dem, og alligevel vil finansministeren begrænse væksttempoet til fordel for den private produktion, og det er selvfølgelig de svageste, der rammes hårdest af en sådan politik.

Bag mange af økonomiministerens betragtninger i går lå, at opsparingen er for lille i forhold til investeringerne, og derfor skal den øges. Nu er ministeren naturligvis klar over, at opsparingen på ingen måde er særlig lav netop i Danmark, og jeg vil spørge ham, om det ikke kunne tænkes, at visse private investeringer er for store. Det er åbenbart et emne, man slet ikke har været inde på i regeringens forhandlinger op til økonomiministerens redegørelse her i går. Er ministeren tilhænger af, at snart hvert ledigt hjørne skal fyldes op af en benzinstation? Er ministeren tilhænger af, at der investeres store kapitaler i en lang række fabrikker, der så laver produkter af samme slags og til samme pris med kun navnet til forskel? Er ministeren virkelig tilhænger af, at dette skal kunne fortsætte, medens de mest nødvendige offentlige investeringer i skoler, plejehjem og sygehuse skal bremses? For det er faktisk her, der